

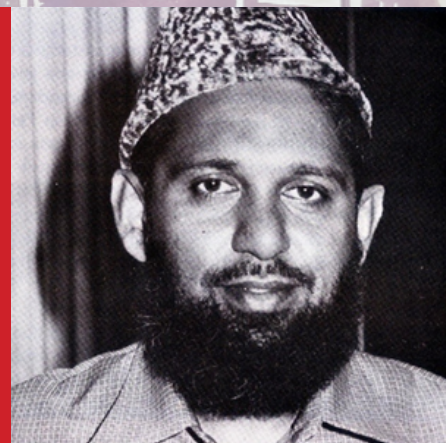
DARI RAK BUKU KE UNIVERSITI BANGSA: PUSTAKAWAN AWAL UKM

oleh: Adibah Ahmad

Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) secara rasminya ditubuhkan pada 18 Mei 1970, hasil daripada perjuangan panjang golongan intelektual dan nasionalis yang mengangkat kepentingan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar ilmu di peringkat pendidikan tinggi. Di sebalik penubuhan ini, berdiri sekumpulan kakitangan terawal yang memainkan peranan penting dalam membangunkan asas universiti dari peringkat awal.

Dalam aspek pentadbiran, kakitangan terawal UKM membangunkan struktur organisasi universiti, termasuk sistem pendaftaran pelajar, pengurusan akademik, kewangan dan sumber manusia. Pelbagai urusan dilaksanakan secara manual dan memerlukan ketelitian serta komitmen yang tinggi. Staf sokongan turut memainkan peranan penting dalam memastikan kelancaran operasi harian universiti, termasuk perkhidmatan teknikal, penyelenggaraan dan sokongan akademik. Hubungan rapat antara semua kategori kakitangan ini mewujudkan budaya kerja yang berteraskan semangat kekitaan dan tanggungjawab bersama.

Dalam konteks pembangunan akademik UKM, penubuhan perpustakaan universiti merupakan satu komponen yang amat penting. Seiring dengan penubuhan UKM pada tahun 1970, Tuan Haji Abdul Aziz Shaik Mydin telah dilantik sebagai Ketua Pustakawan pertama UKM, yang bertanggungjawab membangunkan sistem perpustakaan universiti dari peringkat awal. Beliau memiliki pengalaman dalam bidang kepustakawanan melalui perkhidmatan terdahulu di Universiti Malaya dan Arkib Negara Malaysia, yang menjadi asas penting kepada pelantikannya.

Tuan Haji Abdul Aziz Shaik Mydin
Ketua Pustakawan (1970-1977)

Sebagai Ketua Pustakawan UKM yang pertama, Tuan Haji Abdul Aziz berperanan merancang organisasi perpustakaan UKM, membangunkan koleksi bahan ilmiah dan memperkenalkan sistem pengurusan maklumat yang sesuai dengan keperluan akademik universiti. Dalam tempoh awal 1970-an, koleksi perpustakaan UKM dibangunkan secara berperingkat untuk menyokong pengajaran dan penyelidikan, dengan penekanan kepada bahan rujukan tempatan dan antarabangsa. Usaha ini penting bagi memastikan warga akademik dan pelajar mempunyai akses kepada sumber ilmu yang mencukupi walaupun universiti masih berada dalam fasa pembinaan.

Selain pembangunan koleksi, Tuan Haji Abdul Aziz turut terlibat dalam perancangan awal pembangunan fizikal perpustakaan universiti. Usaha dan perancangan ini kemudiannya membawa kepada penubuhan Perpustakaan Tun Seri Lanang, yang menjadi perpustakaan utama UKM setelah perpindahan ke kampus Bangi pada tahun 1977. Walaupun banyak pembangunan fizikal dilaksanakan selepas tempoh perkhidmatannya, asas perancangan yang beliau sediakan menjadi rujukan penting kepada perkembangan seterusnya.

16 Oktober 1977

Perpindahan perpustakaan ke kampus Bangi, di aras 3 dan 5 bangunan Pentadbiran

15 Jun 1977

Kerajaan Belanda telah menghadiahkan buku-buku kepada Perpustakaan melalui Duta Besar Belanda ke Malaysia, T.Y.T. Mr. J.H. Delgorte

Tempoh perkhidmatan Tuan Haji Abdul Aziz sebagai Ketua Pustakawan UKM berakhir pada 10 November 1977 kerana beliau meninggal dunia secara mengejut. Walaupun perkhidmatannya singkat, tetapi sumbangan beliau amat besar dalam meletakkan asas kepada sistem Perpustakaan UKM. Legasi kepimpinan dan visi beliau terus mempengaruhi pembangunan perpustakaan universiti yang kemudiannya berkembang sebagai salah satu perpustakaan akademik utama di Malaysia.

Mengenang jasa kakitangan terawal UKM merupakan satu usaha penting dalam memelihara warisan institusi. Ia bukan sekadar penghargaan terhadap sejarah, tetapi juga sumber inspirasi kepada generasi warga UKM masa kini dan akan datang untuk meneruskan komitmen terhadap kecemerlangan ilmu, integriti dan khidmat kepada negara.

Sumber:

- Universiti Kebangsaan Malaysia. *Sejarah Penubuhan UKM*. Bangi: UKM.
- Perpustakaan Tun Seri Lanang. *Sejarah dan Perkembangan Perpustakaan UKM*.
- Laporan Tahunan UKM, 1970-1977.
- Laporan kemajuan tiga tahun pertama Universiti Kebangsaan Malaysia